

Referat fra workshop om landsbyafgrænsning Tønning-Træden (Træden Forsamlingshus, 8.1.2023, kl. 11.00- 12.30)

Baggrund

På et digitalt informationsmøde præsenterede Horsens Kommunes planlægger, Stine Appollo, den 31.10.2022 oplægget "Tematillæg for landsbyerne". Det skulle "starte en process ... og inddrage så mange som muligt ... når der i mere detaljerede dialoger på lokale niveauer vil blive bedt om input fra borger med ideer og forslag til planstrategi 2023." Der planlægges opfølgende debat, borgermøder og workshops. En politisk vedtagelse skal afslutte forløbet i marts 2024. Der blev opfordret til input og kontakt til Stine Appollo, saap@horsens.dk. Efter mødet modtog deltagerne slides fra oplægget. Tønning Træden Lokalrådet ved Brian Hedevang har derefter taget initiativ til et offentligt møde med kommunen den 22.2.2023 i Træden Forsamlingshus.

Allerede den 8.1.2023 blev der afholdt en lokal workshop i Træden Forsamlingshus for at forberede det kommende møde med kommunens planafdeling. Der var inviteret med kort varsel via bl.a. den lokale facebook gruppe. 13 personer fra lokalområdet mødte op og bidrog til processen denne dag. Nærværende noter fra mødet offentliggøres på Lokalrådets hjemmeside, www.tønning-træden.dk, og tilsendes til kommunen forud for mødet i februar.

Allerede i 2011/2012 foreslog Horsens Kommune at indsnævre landsbyafgrænsningen betragteligt. Det medførte flere indsigelser, også fra Tønning Træden området. I blandt de fremmødte var der den 8. januar også flere lodsejere, som dengang formentligt havde bidraget til at afgrænsningen i Træden alligevel ikke havde medført en begrænsning udover lokalplanens allerede dengang forældede rammer.

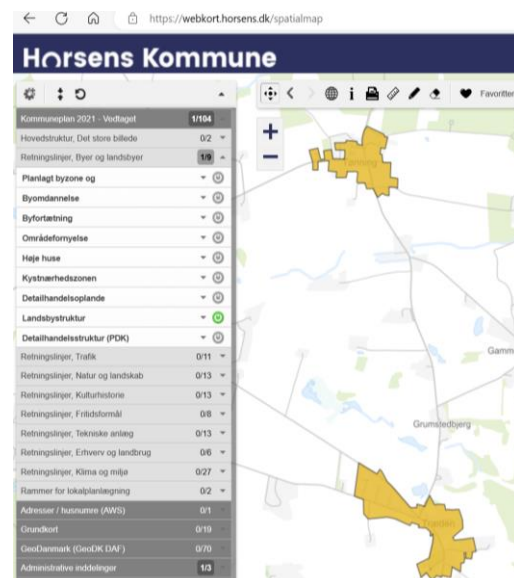
Det aktuelle tiltag fra Horsens Kommunes planlæggere møder ikke kun derfor stor lokal interesse. Beboerne i lokalområdet sigter efter i fællesskab at livskvalitet (og ejendomspriser) vedligeholdes. Området skal fortsat være åben og

attraktivt for forskellige slags beboere. Livet på landet er afhængig af nye input og mulighed for fleskibel udvikling. Mulighed for at dække adskilte behov og krav, økonomisk, socialt, kulturelt eller naturbaseret er også nøglen til et spændende og på mange måder bæredygtigt liv på landet, også lidt længere væk fra Horsens by.

Formål

Den 8. januar skulle der inspireres til deltagelse i det kommende møde med kommunen. Der skulle belyses forskellige interesser og fælles holdninger forud for det kommende møde med Horsens Kommunes planlæggere. Fokus var på spørgsmålet, hvordan landsbyafgrænsningen burde ændres. Hvorhen kan givne interesser i fremtiden sikres muligheder for at bygge yderligere beboelseshuse? Hvilke arealer kan indgå i landsbyens arealer? Det gjaldt også fælles formål; f.eks. som legeplads eller grønt område. Perspektivet var derved langsigtet; også på vegne af efterfølgere for nuværende beboer og ejer.

Udgangspunkt var landsbyafgrænsningen, som p.t. fremgår af Horsens Kommunes Kommuneplan, se Kort 1. Afgrænsningerne forelå som print i større målestok.

Kort 1

Anbefalinger

På mødet var der enighed om nedenstående principper:

1. Bebyggelsens geografiske rammer
Begge landsbyernes fysiske rammer skal der værnes om. Det kom til udtryk ved at man som udgangspunkt ikke ønsker at der skal tilføjes større arealer med beboelseshuse, der ligner "parcelhuskvarter".
2. Der blev understreget, at der ønskes fastholdt mulighed for moderat udvikling over de næste årtier.
3. Fremtidige ønsker om udstykning til enkelte nye beboelseshuse og parceller skal kunne opnås ved almindelige, regulære byggetilladelser for nye huse.
4. En sådan udvikling anbefales til at ske i direkte tilknytning til den eksisterende bebyggelse. Der skal være mulighed for at etablere nye huse, enkeltvis i hullerne mellem parceller eller i naturlig forlængelse af den historiske bebyggelse. Det skal ikke være udelukket, at der kan opføres enkelte nye huse uden for landsbyafgrænsning, f.eks. langs med veje eller tilbagetrukket fra vejen, i "Anden række".
5. I overgangsområder til de omgivende marker anbefales en mindre tæthed mellem bygninger. Udsigtsmuligheder fra den eksisterende bebyggelse ud til de videre landskabelige omgivelser skal tages hensyn til i stor omfang.
6. For landsbyafgrænsningen i Tønning blev der på mødet udviklet et udkast for en revision, se nedenstående kort 2.
7. For landsbyafgrænsningen for Træden blev der på mødet udviklet et udkast for en revision, se nedenstående kort 3.
8. Der skal integreres grønne områder uden høj tæt beplantning eller mange høje bygninger især i denne zone. Der ønskes fælles arealer eller legepladser i overgangsområderne mellem bebyggelsen og markerne. Eksempelvis kan der fra Træden nævnes arealer som "Eriks grønne mark med køerne" (Kort 3, A), "Hovvejens dam" (Kort 3, B) eller "Langkæret med skøjtedam" (Kort 3, C). En udvidelse med nye beboelseshuse burde på denne måde være muligt i området vest for "Trædens nybyggerkvarter", mellem Rævehøjvej og Højgårdsvej (Kort 3, D).
9. Området syd for Trædenvej, hvor landsbyafgrænsningen på baggrund af årtiers gamle forslag, rummer dele af landbrugsmarken (Kort 3, E), gav anledning til overvejelser i flere retninger. Således ville det være oplagt at integrere arealet omkring den fredede gravhøj sydvest for Rævehøjvej ("Bavnehøj", Kort 3, F) i landsbyafgrænsningen uden at der tillades byggeri her. Den angiveligt oprindelige tanke, at det skal være muligt at etablere "storparceller" her, ønskes bibeholdt i område E. En fremtidig lokalplan burde dog tage behørig hensyn til ovenfor beskrevne principper. Udsigtsforhold skal værnes om og fællesarealer omkring den fredede gravhøj og transformatorårnet (Kort 3, G) blev nævnt som muligheder.
10. For Trædens vedkommende burde landsbyens afgrænsning revideres. Den skal indeholde huse og gårde, der ligger "i" byen og mærkeligt nok ikke er inkluderet endnu (kort 3, H, J, K). Også haver og parceller, der på denne måde ligger direkte omkring bebyggelsen og tilsvarende, egnede arealer (Kort 3, L, M, N) skal være del af landsbyafgrænsningen.

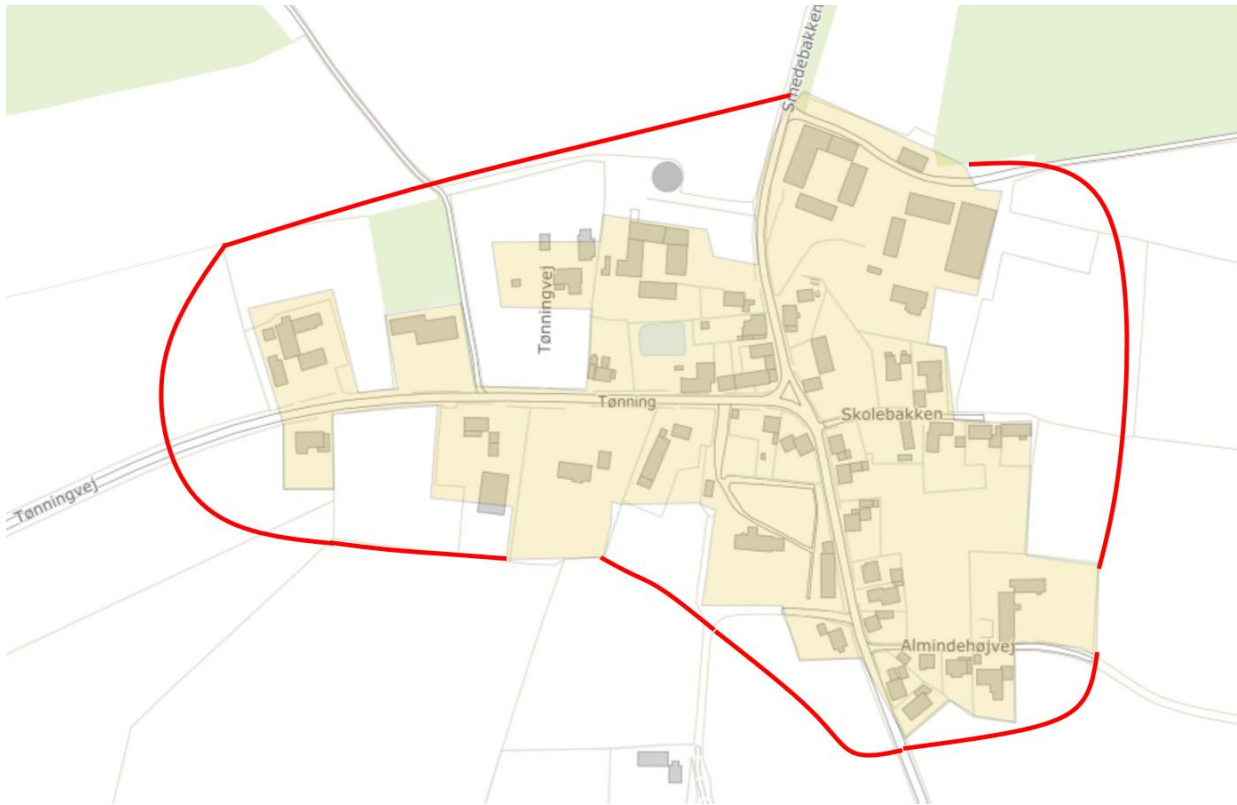
11. Der blev talt om, at mulighederne for mindre projekter fortsat skal være givet. Det betyder, på niveau med mindre byggeansøgninger og uden større administrative begrænsninger. Den gældende bevarende lokalplan for Træden by ([20_179682_APPROVED_1207037622114.pdf \(plandata.dk\)](#)) opfattes grundlæggende som en god rettesnor, når der sigtes efter at bevare landsbyernes historiske profil i landskabet. Også afsnit i Kommuneplan 2021 om "Byggeri inden for de afgrænsede landsbyer" ([Landsbyer & landdistrikter \(horsens.dk\)](#)) kan benyttes som inspiration til udformning af fremtidig byggeri i Tønning og Træden. Disse planers formuleringer skal dog fremover ikke anvendes som tvingende, forpligtende "skal-regler". De skal mere opfattes som input til at finde frem til kompromiser, der tager afsæt i særlige stedlige forhold, flere lokale interesser og projekterende eller bygherres ønsker og forslag. Eksempel for en stor uhensigtsmæssighed er sidstnævnte kommuneplans "regel ... for huse, der afslutter en landsby." Der udføres, "ofte er disse huse ... drejet væk fra landsbygaden, så husene opnår optimal udsigt over landskabet og samtidig fremtræder som landsbyens "ansigt" udadtil. Husene fungerer på denne måde som naturlige afsluttende bebyggelser af landsbyen." At ophøje disse observationer til en forpligtende regel for placering for nye huse er uhensigtsmæssigt og uønsket. I vores lokalområdet er et sådant princip kulturhistorisk ikke til at gøre troværdig i større omfang. Der ønskes en mere fleksibel adgang til løsninger i den almindelige byggesagsbehandling. Det gælder mere omfattende. Det skal ikke være forpligtende, "at bygge huset tæt ved vejen frem for trukket tilbage på parcellen." Placering af parceller og byggefeltet, udformning af grundrids og dimensioner, valg af materiale mm. skal rumme større fleksibilitet. Tagpap er således et lige så "traditionelt" byggemateriale som stråtag eller s-tagstenen. Eksempelvis vurderes lokalt også at et mindre område med store parceller eller fællesboliger med flere enheder ("Ollekolle", "Flere-Generations-Bofælleskaber") ville være positive tilføjelser til både den fysiske landsby og lokalsamfundet. Med andre ord ville dette konkret betyde: Medfører sådanne tiltag en fortætning af bebyggelsen eller flere husholdninger inden for de eksisterende bygninger skal den traditionelle byggestil, med dimensioner, indbyrdes placering, materialer, taghældning o.l. reflekteres arkitektonisk og respekteres i videst muligt omfang. Det ville være tilfælde hvor et boligkompleks til flere husstande sigter mere efter at ligne en firelænget gård med traditionelle dimensioner, materialer og taghældning end at ligne købstadsagtige andelsboliger i lige rækker som kopier af samme mindre typehus. Kompromiser skal være muligt og intet skal være bandlyst på forhånd.
12. På mødet blev der også nævnt ønsker om at der fortsat skal være mulighed for at udvikle særlige tiltag i lokalområdet uden for de her betragtede to landsbyer. Eksempelvis har der tidligere været ideer om at skabe et boligområde i tilknytning til Tønning-Træden Friskole. Nærværende dialog med Horsens Kommune opfattes dog at drejes sig udelukkende om landsbyafgrænsning for Tønning og Træden.
13. I tilfælde af at dette (punkt 12) bunder i en misforståelse, vil der være behov for uddybende oplysninger og informationer fra Horsens Kommune. Der tænkes på at sætte fokus på andre bebyggelser i lokalområdet, Troelstrup, Gammelstrup eller på effekter og indvirkninger af de ændringer der p.t. planlægges omkring Gudenåen mellem Vestbirk kraftværket og Bredvadmølle.

Der opfordres til kommentar og bidrag både til dagsorden forud for og på mødet den 22.2.2023 i Træden Forsamlingshus.

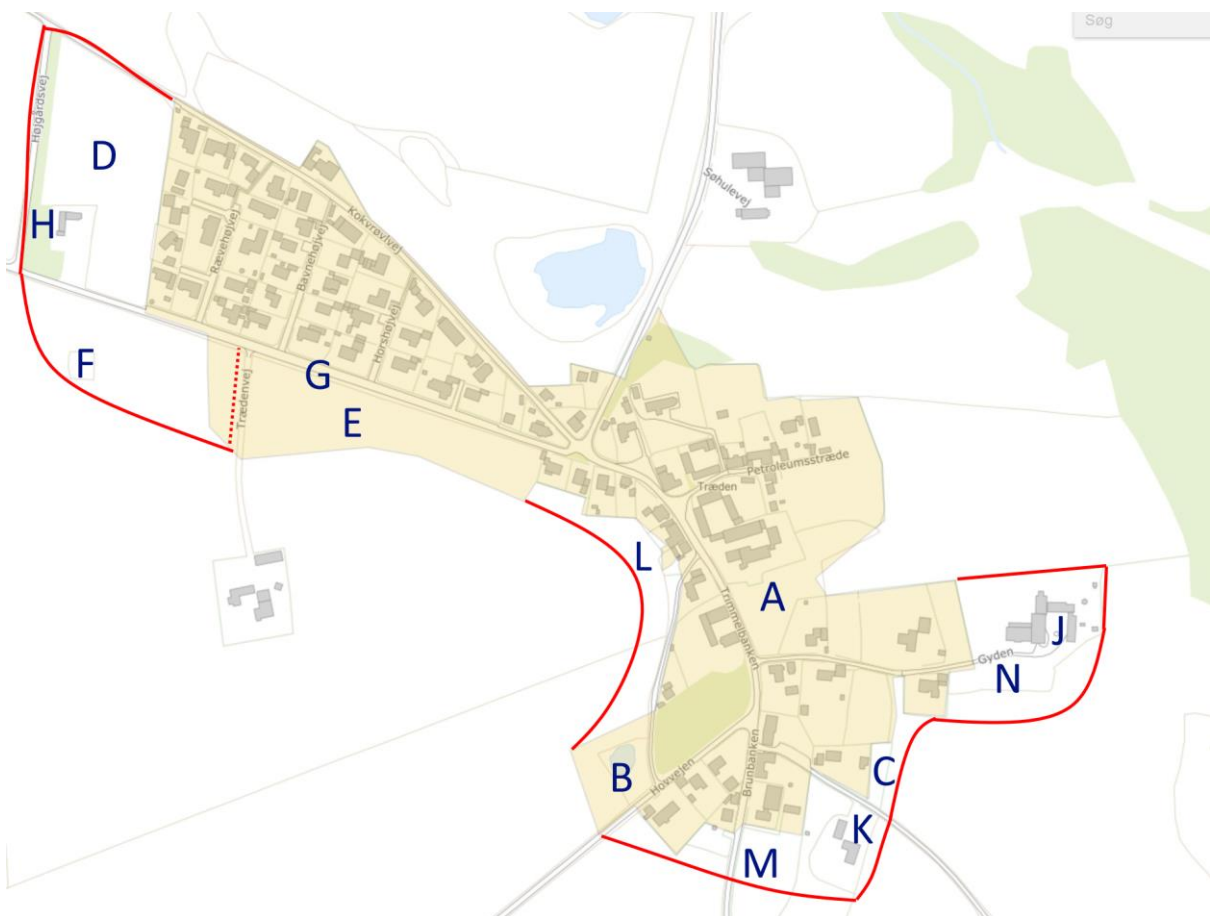
Kontakt til Arbejdsgruppen Landsbyafgrænsning under Lokalrådet kan ske til forfatter af nærværende referat:

Brian Hedevang (hedevangb@gmail.com), Jochen Meyer (jm@dinark.dk).

Referatet blev forelagt mødedeltagerne og afsluttes 21.1.2023.

Kort 2. Tønning by. Horsens Kommunes landsbyafgrænsning og arbejdsgruppen af 8.1.2023's udkast til revision vis med rød streg.

Kort 3. Træden by. Horsens Kommunes landsbyafgrænsning og arbejdsgruppen af 8.1.2023's udkast til revision vis med rød streg.